

2026

май/
юни

брой 3

ПЪРВА АТОМНА

ТЕМА НА БРОЯ

Лидерството

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

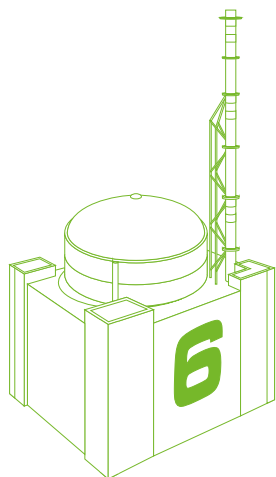
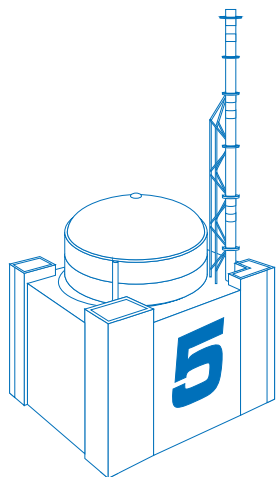
50 години отдел „Метрологично осигуряване“

ПРАЗНИК

Ден на енергетика 2026

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО

МАЙ *

172344528 kWh

ЮНИ *

357239376 kWh

МАЙ

738709200 kWh

ЮНИ

707282352 kWh

МАЙ

Общо

911053728 kWh

ЮНИ

Общо

1064521728 kWh

* Блок 5 – в планов годишен ремонт от 9 май до 15 юни.

02

ТЕМА НА БРОЯ

Лидерството като култура: как АЕЦ „Козлодуй“ изгражда следващото поколение лидери за безопасност

05

АКЦЕНТ

Висока оценка от Международната агенция за атомна енергия

06

НА ФОКУС

Международна застрахователна инспекция в атомната централа

07

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Отдел „Метрологично осигуряване“ с 50-годишен юбилей

10

ХРОНИКА

Посещение на специалисти от Škoda JS a.s.
Представители на групата на европейските общини с ядрени съоръжения – в АЕЦ „Козлодуй“
Визита на генералния директор на Европейския ядрен форум
Булатом 2026
„Дни на безразрушителния контрол 2026“
Проведе се редовната среща с местните власти на Козлодуй и Мизия
„Енергиен форум 2026“

14

ПРАЗНИК

Ядрените енергетици отбелязаха своя професионален празник

20

ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

Студентски практики в АЕЦ „Козлодуй“

21

ЕКОИНИЦИАТИВИ

Световен ден на околната среда
Пролетна кампания за почистване
Заедно за по-чист Дунав

22

ЕНЕРГЕТИКА И КЛИМАТ

Нов план за действие на европейската ядрена индустрия – път към устойчиви инвестиции и сигурна енергия до 2050 г.

24

ПОСЕЩЕНИЯ

Рекорден брой посетители се запознаха с дейността на АЕЦ „Козлодуй“ през май и юни

26

КУЛТУРА И СПОРТ

ЛИДЕРСТВОТО КАТО КУЛТУРА: КАК АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” ИЗГРАЖДА СЛЕДВАЩОТО ПОКОЛЕНИЕ ЛИДЕРИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ

ЛИДЕРСТВОТО КАТО ГАРАНЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ – СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И РЕАЛНИ НУЖДИ

В ядрената енергетика няма място за компромиси, като всяко решение има значение, а всяко действие – последици. Тук лидерството не е управленска функция, а ключов фактор за безопасност, надеждност и доверие.

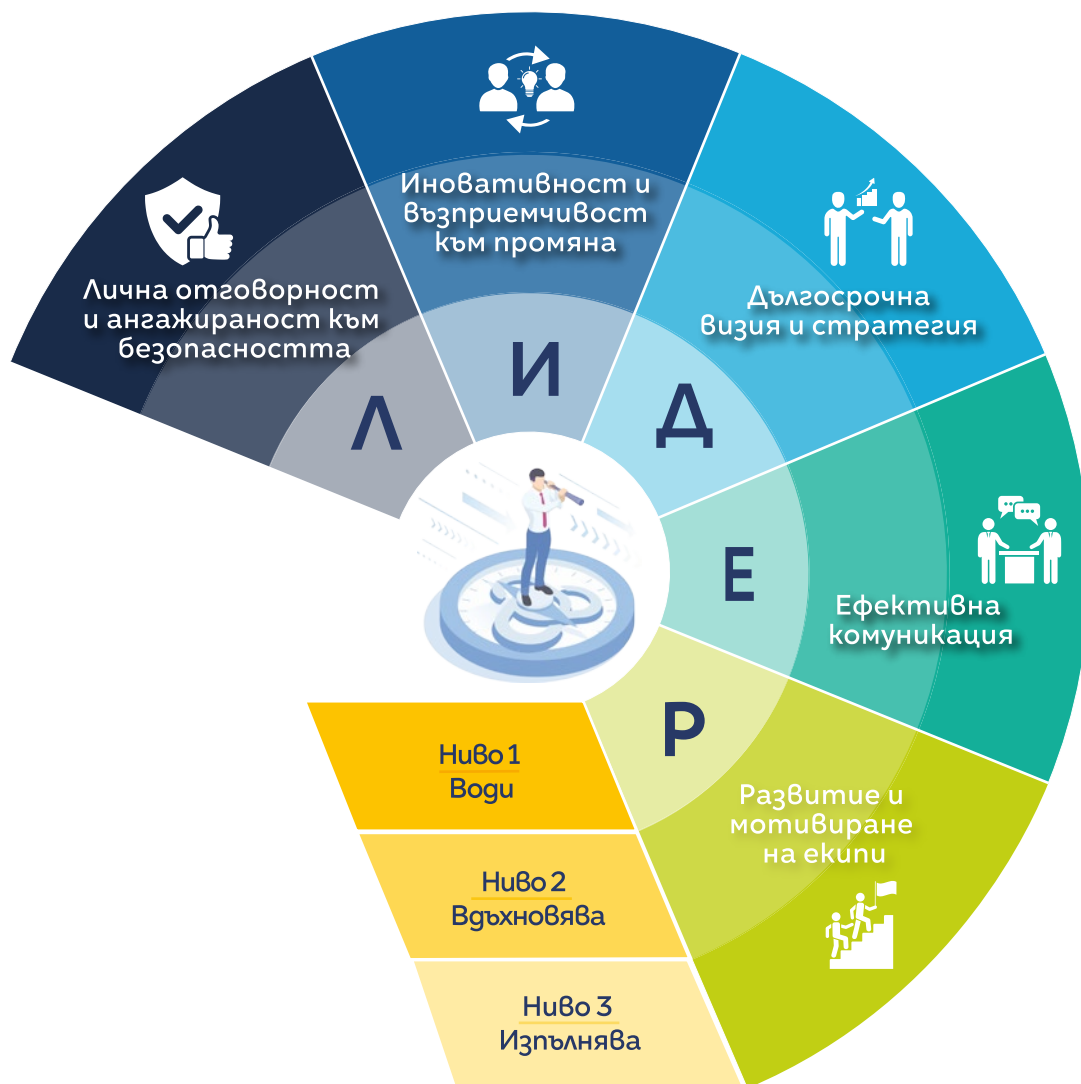
Именно това убеждение е в основата на внедряването на модела „ЛИДЕР” в АЕЦ

„Козлодуй”. Моделът въвежда постигане на общо разбиране за организационните ценности и измерими критерии за очакваното поведение, а в дългосрочен план помага за ранното разпознаване на таланти и изграждане на устойчив резерв подготвени заместници, което предотвратява загуба на критични за атомната централа знания.

ЛИДЕРСТВОТО – ОТ ПОЗИЦИЯ КЪМ ПОВЕДЕНИЕ

Внедряването на адаптивния модел „ЛИДЕР” в АЕЦ „Козлодуй” отговаря на високите изисквания на динамично развиващата се среда и глобалните предизвикателства пред сектора. В съответствие със стратегическите насоки за дългосрочна експлоатация на ядрените мощности, заложили в документите на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), Световната асоциация на ядрените оператори (WANO) и Агенцията за ядрена енергия към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (NEA), лидерството

се възприема като желано поведение и споделена отговорност на всеки един служител. Рамката на лидерските компетенции е интегрирана и развита в два основни вътрешни документа – в Етичния кодекс на АЕЦ „Козлодуй”, където е описано какво поведение се очаква и поощрява, и в Наръчника на ръководителя лидер в атомната централа, където се дават насоки към ръководителите в Дружеството да развиват и надграждат качества на ефективни лидери по отношение на безопасността.

Моделът „ЛИДЕР“ обхваща пет ключови направления на лидерски компетенции:

Лична отговорност и ангажираност към безопасността;

Иновативност и възприемчивост към промяна;

Дългосрочна визия и стратегия;

Ефективна комуникация;

Развитие и мотивиране на екипи.

Отделните направления имат три нива на владение.

Ниво 1 Това е нивото на стратега и иноватора – човекът, който не просто взема решения, а задава посоката и служи за пример.

Ниво 2 Лидерът на това ниво ръководи процеси и хора – мотивира, делегира и подпомага развитието на екипа.

Ниво 3 Това е основата на модела – служителят, който прилага лидерските компетенции в ежедневната си работа, допринася за успеха на екипа и активно развива своя потенциал.

По този начин, когато са ясно формулирани, лидерските компетенции са конкретни, измерими и – не на последно място, разбираеми за всички. С други думи – лидерството не е абстрактно понятие, а критерий за професионално развитие и кариерно израстване.

КОМПЛЕКСЕН ПОДХОД: ОТ ИЗГРАЖДАНЕ ДО НЕПРЕКЪСНАТО ПОДОБРЯВАНЕ

Силата на модела се крие в неговата цялост. Процесът започва с основата, заложена в Етичния кодекс и Наръчника на ефективния лидер, и продължава с целеви обучения и програми за развитие. Един от най-видимите резултати е цялостната трансформация на оценката на трудовото представяне. Формулярите са дигитализирани, а критериите кореспондират пряко с модела „ЛИДЕР“, като се измерва не само текущото представяне, а се оценява и потенциалът за развитие и лидерски капацитет, което позволява своевременно идентифициране на бъдещи лидери и планиране на приемствеността.

Важен елемент е ежедневната саморефлексия –

кратка анкета, която насърчава служителите да оценяват собственото си поведение още в края на работния ден. Корекциите се случват в реално време, а подходът използва концепцията за „nudging“ – малки, но постоянни стимули, които превръщат лидерството в навик, а не в задължение. Комплексният характер на модела се допълва от редовни изследвания на мотивацията и на културата на безопасност. Резултатите от тях не са финална точка, а стават сериозна база за анализ, планиране на персонала и целенасочени обучения за надграждане на уменията с цел непрекъснато усъвършенстване.

ФИРМЕНА КУЛТУРА, КОЯТО СЕ ИЗГРАЖДА ОТВЪТРЕ

Ефектът от подобен подход, който моделът „ЛИДЕР“ въвежда в атомната централа, не е само организационен – той надгражда фирмената култура. Когато стандартите са ясни, а поведението – измеримо, се създава среда, в която отговорността не се налага отвън, а се

приема отвътре.

И това е голямата сила на модела. Той не просто задава правила, а изгражда мислене. Помага на хората да разпознават правилните решения и да ги прилагат дори в сложни ситуации, при които се изисква бърза реакция и отговорно поведение.

ПОВЕЧЕ ОТ HR ПРОЕКТ

На пръв поглед „ЛИДЕР“ може да изглежда като част от управлението на човешките ресурси, но в действителност е нещо много повече – стратегически подход за осигуряване на безопасността.

Комбинацията от прилагане на международни стандарти, дигитални решения и съвременни методи като микрообучения и поведенчески стимули прави модела един от най-иновативните в областта.

БЕЗОПАСНОСТТА – ВЪТРЕШНОПРИСЪЩА КУЛТУРА НА ПОВЕДЕНИЕ

В индустрия, в която грешките струват скъпо, лидерството не може да бъде оставено на случайността. То трябва да бъде ясно дефинирано, развивано и прилагано всеки ден.

Моделът „ЛИДЕР“ в АЕЦ „Козлодуй“ доказва това

и показва, че когато лидерството се превърне в споделена отговорност, безопасността вече не е просто изискване – тя става вътрешноприсъща култура на поведение за всеки един от работещите в атомната централа.

ПРИЗНАНИЕ ОТ HR ОБЩНОСТТА В БЪЛГАРИЯ

Моделът „ЛИДЕР“ на АЕЦ „Козлодуй“ беше сред шестте финалисти в категорията „Най-добър HR проект на голяма компания“ в конкурса за годишните награди на Българската асоциация за управление на хора за 2025 г.

Конкурсът отличава иновативни и устойчиви практики в областта на управлението на хора и събира водещи организации от различни индустрии в страната.

Класирането на проекта сред финалистите е висока оценка за усилията на екипите в АЕЦ „Козлодуй“ за развитие на съвременна организационна култура, основана на лидерство, безопасност и устойчиво развитие на човешкия капитал.

ВИСОКА ОЦЕНКА ОТ МЕЖДУНАРОДНАТА АГЕНЦИЯ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ

Успехите на „АЕЦ Козлодуй“ и въведените модели по отношение на приемствеността, съхранението на ядрени знания, както и иновативният подход за наставничество и онбординг за новоназначени служители ще бъдат включени като добра практика и референтен пример в предстоящото официално ръководство на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ). Документът е посветен на запазването на критичните знания, умения и компетенции при изпълнението на програми за дългосрочна експлоатация (ДСЕ) на ядрени централи.

Темата беше широко разгледана в рамките на проведката се във Виена от 4 до 7 май техническа среща на МААЕ. Пред участниците във форума постигнатото от атомната централа в тази сфера бе представено от Искрен Цветков – началник на отдел „Развитие на персонала“, който е и част от работната група за разработване на документа.

Основната цел на техническата среща бе да се обедини опитът на страните членки, да се финализира окончателният вариант на предстоящата публикация, разглеждаща управлението на знанията и на човешките ресурси за ефективна ДСЕ, както и представяне

на успешни практики, прилагани в процеса на изпълнение на дейностите. Част от работната програма бе фокусирана върху насоките, които ще бъдат включени в бъдещия документ на Международната агенция. Целта е те да бъдат максимално прагматични и да имат реално приложение в действащите атомни централи в държавите членки. В резултат на дискусиите и представената добра практика, въведена в АЕЦ „Козлодуй“, Искрен Цветков е номиниран като експерт за участие в международна платформа на МААЕ LMNPP (Life Management of Nuclear Power Plants), насочена към управление на жизнения цикъл на ядрените централи и изграждане на устойчив капацитет. Това подчертава още веднъж високите резултати на българската атомна централа в тази област.

Сътрудничеството със специалисти от цял свят дава възможност за извличане на полезен опит от успешни модели, въведени в различни атомни централи, свързани с управление на персонала, запазване и предаване на експлоатационен опит и не на последно място – с привличане и обучение на кадри за ядрената индустрия.

МЕЖДУНАРОДНА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ИНСПЕКЦИЯ В АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА

В АЕЦ „Козлодуй“ се проведе инспекция за оценка на застрахователния риск в областите „Ядрена безопасност и експлоатация“, „Гражданска отговорност“ и „Пожарна защита“. Целта е актуализиране на оценката на риска, въз основа на което застраховката на Дружеството ще бъде подновена съгласно националните и международните нормативни изисквания.

В състава на проверяващия екип бяха включени 10 специалисти от ядрените пулове на Великобритания, Китай и Германия, международната презастрахователна компания Swiss Re, както и от Гражданско дружество „Български национален застрахователен ядрен

пул“ и ЗАД „ОЗК Застраховане“. На 9 и 10 юни те направиха обстоятелни прегледи на техническа документация и събеседвания с експерти от централата. Проведени бяха обходи на различни обекти на площадката, сред които командната и машинната зала на шести блок, резервният щит за управление, помещения на акумулаторни батерии, дизелгенератори, Циркуляционна помпена станция, Електроцех, сградата на Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението – АЕЦ „Козлодуй“, контролираната зона на шести блок, Спец-корпус 3, контролираните зони на двете хранилища за съхранение на отработено ядрено гориво – под вода и по сух способ, както и Центъра за управление на аварииите.

От страна на атомната електроцентрала в работните групи по областите на инспекцията участие взеха представители на дирекциите „Безопасност и качество“ и „Производство“ с компетенции в сферата на ядрената безопасност, качеството, управлението на ресурса, експлоатацията на основни и спомагателни съоръжения, анализа на събития и човешкия фактор, културата на безопасност, технологичните измервания и автоматика, радиационната защита, радиоокологичния мониторинг, пожарната безопасност, ядрената сигурност, киберсигурността, противопожарната защита, обучението на персонала и др.

На заключителната среща членовете на международния екип изтъкнаха като положителни характеристики в работата на домакините ангажираността и отдадеността на експертите, отличната поддръжка на оборудването и реализирането на нововъдения, допринасящи за оптимизиране на дейностите. Проверяващите подчертаха и пълноценните дискусии, допринесли за продуктивното протичане на инспекцията.

Окончателният доклад, съдържащ изводите на екипа, ще бъде предоставен на АЕЦ „Козлодуй“ в срок до един месец след завършването на проверката. В документа ще бъдат обобщени направените констатации и ще бъдат посочени конкретни целенасочени мерки, които ще спомогнат за допълнително снижаване на застрахователния риск.

ОТДЕЛ „МЕТРОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ” ЧЕСТВА 50-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

Защо метрологичното осигуряване е важно?

Метрологичната наука предоставя универсален и прецизен инструментариум, приложим във всички сфери на обществен живот, като осигурява съпоставимост, предвидимост и достоверност на данните. Метролозите в АЕЦ „Козлодуй” използват валидирани и стандартизирани методики и съвременна апаратура, обезпечават строгия контрол на технологичните параметри с помощта на над 50 хиляди средства и системи за измерване и работят за непрекъснато усъвършенстване на дейностите по метрологична проверка и калибриране на средствата за измерване. С това те ежедневно допринасят за осигуряване на безопасната и надеждна експлоатация на атомната централа.

В НАЧАЛОТО И ДНЕС

Първата метрологична лаборатория в атомната централа е създадена през 1976 г. в рамките на цех „Технологични измервания и автоматика”, като в нея работят един ръководител и трима служители. Следва период на израстване, по време на който звеното привлича нови кадри, натрупва впечатляващ обем специфични знания и опит, разширява отговорностите си, гради висок авторитет в тясно сътрудничество с национални и международни партньори. Принос за непрекъснатото възходящо развитие през годините имат ръководителите Олга Егориевна, Снежана Николова, Стефка Нинова, Здравко Митев, Ани Тодорова, Тодор Тодоров, както и

Кирил Банев, който заема тази позиция от 2020 г. Понастоящем отделът се състои от 48 висококвалифицирани специалисти с доказана техническа компетентност, които работят в пет направления: „Електрически и радиотехнически измервания”, „Измерване на йонизиращи лъчения”, „Температурни измервания”, „Измерване на налягане, разход и ниво” и „Механични и физикохимични измервания”. Практическите дейности се реализират по процедурите на най-съвременните стандарти в сферата на управление на измерванията и с подкрепата на водещите научни организации у нас и в Европейския съюз.

ЧЕСТВАНЕТО

Екипът, който осигурява метрологичния контрол в АЕЦ „Козлодуй“, отбеляза двоен празник на 29 май – Световния ден на метрологията и пет десетилетия от създаването на самостоятелно звено по метрологични дейности в рамките на организационната структура на атомната централа. На двата тържествени повода бе посветена научно-практическа конференция. Форумът събра няколко поколения метролози, допринесли с професионализъм и отдаденост за изграждането и развитието на отдел „Метрологично осигуряване“ (МО), както и много гости от партньорски организации и висши учебни заведения.

Конференцията бе открита от Кирил Банев – началник на отдел МО. В приветственото си слово той припомни тазгодишното мото на Световния ден на науката за измерванията – „Метрология: Изграждане на доверие при разработването на политики“, и изтъкна, че без точни данни няма как да се вземат ефективни решения, които са в основата на изградената в българската атомна централа висока култура на безопасност. От името на колегите си Банев изрази признателност към ръководството на Дружеството и представителите на научните среди за оказваната подкрепа през годините.

Заместник изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Андрей Красночаров поздрави екипа на отдел МО за постиженията, реализирани през изминалия период, и за заслуженото високо уважение не само в Дружеството, а и в цялата експертно-научна общност на метролозите в България. В обръщението си към присъстващите Андрей Красночаров акцентира върху стремежа на специалистите от звеното към непрекъснато надграждане и развитие и благодари за готовността, с която те участват във внедряването на нови технологични решения и иновации и по този начин подпомагат осигуряването на безопасната работа на ядрените мощности.

Програмата продължи с доклади, в които представителите на АЕЦ „Козлодуй“ споделиха добри практики, развити и утвърдени в Дружеството. Кирил Банев направи обзор на метрологичните дейности в атомната централа в периода 1976 – 2026 г. Русиян Цибрански – началник на отдел „Радиоecологичен мониторинг“, изнесе презентация на тема „Фирмената метрология – гарант за качествен радиоecологичен мониторинг“. Метрологичните аспекти при управлението на околната среда представи Георги Колев – началник на отдел „Управление на околната среда“. Докладът на Силвия Кръстева – ръководител на сектор „Одити на системата за управление“, бе посветен на стандарта БДС EN ISO 10012:2026 „Управление на качеството. Изисквания за системи за управление на измерванията“. Станимир Калбуров – началник на отдел „Оценка и подобряване на ефективността“, запозна аудиторията с връзката между метрологията и квантовата физика.

След приключване на конференцията част на събитието гостите имаха възможност да посетят едно от многото уникални съоръжения, функциониращи в АЕЦ „Козлодуй“ – Пълномощабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000, на който под ръководството на опитни инструктори периодично се обучават ядрените оператори.

ПРИЗНАНИЕТО

Своето уважение към постиженията на експертите по метрология от централата засвидетелстваха редица авторитетни институции, сред които Съюзът на метролозите в България, Българският институт по метрология, Технически университет – София, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Технически университет – Габрово, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, Федерацията на научно-техническите съюзи в България, Агенцията за ядрено регулиране, Всерусийският научно-изследователски институт по метрология „Д. И. Менделеев“, Харкивският национален университет по радиоелектроника – Украйна, Чешкият метрологичен институт и др. Важен акцент в празничното събитие бе последвалата церемония по връчване на почетни

отличия за професионални заслуги. В знак на уважение към многобройните постижения на звеното Андрей Красночаров поднесе на Кирил Банев плакет от името на ръководството на атомната централа. За дългогодишната си активна дейност Кирил Банев, който понастоящем оглавява и Съюза на метролозите в България, бе удостоен с грамота от организационния комитет на ежегодно провеждания Международен научен симпозиум „Метрология и метрологично осигуряване“. Наградени бяха и седем настоящи и бивши служители от отдел МО – двама уважавани ветерани, чийто опит е фундаментален за отдела: Стефка Нинова и Коста Андреев, служителят с 38-годишен стаж Павел Кунов (метролог в лаборатория „Измерване на йонизиращи лъчения“), трима от младите специалисти, призвани да продължат и надградят успехите – Красимир Босилков (ръководител-лаборатория „Температурни измервания“), Любослав Христов (експерт в лаборатория „Измерване на налягане, разход и ниво“) и Светослав Кунов (експерт „Информационна система“), както и Бисер Борисов, ръководител на лаборатория „Електрически и радиотехнически измервания“, за задълбочените специализирани знания и изявените лидерски качества.

Лаборатория „Електрически и радиотехнически измервания“

Лаборатория „Измерване на йонизиращи лъчения“

Лаборатория „Температурни измервания“

Лаборатория „Измерване на налягане, разход и ниво“

Лаборатория „Механични и физикохимични измервания“

ПОСЕЩЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ŠKODA JS A.S.

За да се запознаят с организацията и изпълнението на ремонтните дейности по време на плановия годишен ремонт на 5 енергоблок, специалисти от

авторитетната чешка инженерингова компания Škoda JS a.s. посетиха АЕЦ „Козлодуй“ от 11 до 13 май.

В рамките на визитата гостите наблюдаваха отговорни операции като демонтажа на фланци за температурен контрол и контрол на неутронното излъчване от горния блок на реактора, транспортирането на горния блок от реактора към шахтата за ревизия и други.

От страна на атомната централа в посещението участваха Иван Атанасов, Ивайло Мондешки и Владимир Христов от сектор „Оборудване I контур“ – специалисти с дългогодишен опит в областта на ремонта.

Посещението е част от доброто сътрудничество и обмена на експертиза между АЕЦ „Козлодуй“ и Škoda JS a. s., обхващащи поддръжката и безопасната експлоатация на ядрените мощности.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ГРУПАТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩИНИ С ЯДРЕНИ СЪОРЪЖЕНИЯ – В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

Групата на европейските общини с ядрени съоръжения (GMF) е организация с нестопанска цел, сформирана официално през 2000 г. и обединяваща общини и общински асоциации, на чиито територии са изградени различни обекти на атомната индустрия. В момента в GMF членуват представители на 17 държави, като усилията им са насочени към гарантиране на приоритетно внимание по отношение на безопасността, прозрачността и ефективното взаимодействие с местните общности в процеса на вземане на решения по въпроси за развитие на ядрени проекти. Сред основните задачи на организацията е и обмен на информация и опит за живота в близост до ядрени съоръжения.

Представители на висшето ръководство на Групата на европейските общини с ядрени съоръжения бяха на двудневно посещение в град Козлодуй. В програмата на втория ден от визитата им – 12

май, бяха включени технически турове, целящи запознаване с различни дружества от ядрения отрасъл на България – АЕЦ „Козлодуй“, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“ и „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“.

В атомната централа президентът на GMF Гербен Мартайн Дайкстерхюйс и изпълнителният директор на организацията Меричел Мартел бяха посрещнати от Славян Лачев – заместник изпълнителен директор на Дружеството, и Стефка Петрова – ръководител на управление „Администрация и контрол“. В срещата участваха и Маринела Николова – кмет на Община Козлодуй, Зорница Симеонова – заместник-кмет, и Ирена Кирилова-Попова, директор на дирекция „Обществени поръчки и проекти“.

По време на разговорите гостите бяха информирани за активната комуникация на АЕЦ

„Козлодуй“ с местната общност в рамките на взаимодействието със заинтересованите страни. Подчертано бе, че целенасочените усилия в това отношение включват поддържане на открит диалог и популяризиране на ролята на ядрената енергетика за изграждане на устойчива в екологичен план икономическа среда, както и за постигане на трайни ползи за всички членове на обществото. Отбелязано бе и ползотворното партньорство на централата с местните власти,

благодарение на което се подпомагат значими социални сфери като културата, образованието, здравеопазването, младежките и спортните дейности, подобряването на инфраструктурата, благоустрояването на общите пространства и др. Програмата завърши с посещение на Пълномащабния симулатор в Учебно-тренировъчния център и на Дублиращия център за управление на аварии, изграден на територията на град Козлодуй.

ВИЗИТА НА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКТОР НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЯДРЕН ФОРУМ

Еманюел Брютен – генерален директор на Европейския ядрен форум Нюклиър Юрп, пристигна на посещение в българската атомна централа на 8 юни 2026 г. Той бе придружен от Петър Манчев – член на управителния съвет на Българския атомен форум (БУЛАТОМ).

В приветствието си към гостите заместник изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Андрей Красночаров изтъкна ключовата роля на централата за икономиката на страната и за енергийната сигурност на региона. Той подчерта и значимостта на международното сътрудничество, осигуряващо обмен на информация, опит и знания между експертите в ядрената сфера.

От своя страна Еманюел Брютен сподели, че е останал силно впечатлен от видяното на площадката на АЕЦ „Козлодуй“, и акцентира на това, че българската централа е една от малкото в Европа, снабдяващи потребителите

не само с екологично чисто електричество, а и с беземисионна топлинна енергия.

За гостите бе организирано посещение на командната и машинната зала на шести блок.

Европейският ядрен форум Нюклиър Юрп е търговска асоциация на европейската атомна индустрия. В нея членуват 17 национални обединения, представляващи близо 3 000 компании. АЕЦ „Козлодуй“ участва в дейностите на Нюклиър Юрп чрез БУЛАТОМ.

Организацията работи за формиране на единни позиции на европейския ядрен отрасъл, като поддържа тематични работни групи, включващи експерти по ядрена безопасност, енергийна сигурност, ядрена икономика, опазване на околната среда, аварийна готовност и редица други сфери. Чрез Нюклиър Юрп гласът на атомната индустрия на Стария континент достига до институциите на Евросъюза, до регулаторните органи и други ключови заинтересовани страни, с което се популяризира значението на сектора за изпълнението на общите цели в областта на енергетиката и климата.

БУЛАТОМ 2026

Международната конференция „Българската атомна енергетика – национална, регионална и световна енергийна сигурност“ събра за поредна година в комплекс „Ривиера“ край Варна представители на европейските и българските институции, дипломати, ръководители на водещи български и чуждестранни компании и организации от ядрената индустрия, академичната общност и неправителствения сектор.

Организатор на събитието, което се проведе от 10 до 12 юни, е Българският атомен форум, с подкрепата на АЕЦ „Козлодуй“ и под патронажа на Министерството на енергетиката и Агенцията за ядрено регулиране.

В приветствието си към участниците в престижната конференция изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Иван Андреев акцентира на значението на ядрената енергия на фона на динамичните глобални процеси. „Днес, когато светът е изправен пред сериозни предизвикателства, надеждното нискоемисионно производство на електроенергия е по-важно от всякога. Ядрената енергия все по-категорично се утвърждава като солидно решение в усилията за гарантиране на енергийната сигурност и като ключов елемент в прехода към климатична неутралност“ – заяви Иван Андреев и посочи, че атомната електроцентрала уверено посреща всички предизвикателства и продължава да бъде основен стълб на българската енергетика. Той наблегна и на успешното изпълнение на програмата за диверсификация на ядреното гориво и доказалите ефективността си проекти за запазване и предаване на натрупания опит и знания между поколенията енергетици.

Основните акценти на тазгодишното издание

на международния форум бяха насочени към изграждането на 7 и 8 блок на площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и напредъка на дейностите по проекта, развитието и поддръжката на действащите ядрени мощности, както и добрите практики и опита на различни държави в процесите по извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, преработка и съхранение на радиоактивни отпадъци и отработено ядрено гориво.

В рамките на тридневната конференция експерти от атомната централа представиха научни разработки и доклади в широк спектър от теми – свързани с дългосрочната експлоатация на 5 и 6 блок, управлението на технологичното остаряване, екологичните аспекти на дейността на атомната централа, опита от внедряването на различни програми за реакторен контрол и радиоекологичен мониторинг. Успешно реализираните в АЕЦ „Козлодуй“ проекти, насочени към управлението на бизнес процесите, инвестиционната програма на Дружеството, партньорството с образователните институции и подготовката на бъдещото поколение енергетици, както и прилагането на стандартите за усъвършенстване на дейностите на Световната асоциация на ядрените оператори също бяха презентирани по време на форума.

„ДНИ НА БЕЗРАЗРУШИТЕЛНИЯ КОНТРОЛ 2026“

От 8 до 12 юни в град Созопол се състояха „Дни на безразрушителния контрол 2026“, които събраха над 90 специалисти от страната и чужбина, изявени учени и представители на фирми, предлагащи специализирано оборудване за тази дейност.

В рамките на събитието се проведе десет научно-технически прояви в областта на контрола, изпитването, диагностиката, оценката на ресурса на машини и съоръжения, включително съпътстващи семинари и заседания на държавни организации, посветени на безразрушителния контрол. Акцент

сред тях бе организираната от Националното научно-техническо дружество по дефектоскопия международна конференция, насочена към всички безразрушителни методи и технологии за механични изпитвания, съпътстващи заваръчните дейности, оценка на материали, определяне на структури и приложенията им в индустрията и строителството. Целта на форума бе да бъдат представени най-новите научни изследвания и разработки в практиката, стандартизацията, организацията на лаборатории и органи за контрол. По време на конференцията представителите на АЕЦ „Козлодуй“ изнесоха доклади, посветени на отделни аспекти от темата на форума. Григор Георгиев, ръководител-група „Металоконтрол и заваряване“, и Марияна Маркова, главен експерт „Металоконтрол“, представиха анализи и изводи от обследване на демонтирано оборудване в АЕЦ „Козлодуй“. С детайли за термовизионния и вихровотоковия контрол в атомната централа запознаха присъстващите Иван Малджански, ръководител-група „Визуален и термовизионен контрол“, и Тервел Петков – дефектоскопист „Вихровотоков контрол“.

ПРОВЕДЕ СЕ РЕДОВНАТА СРЕЩА С МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ НА КОЗЛОДУЙ И МИЗИЯ

В дублиращия Център за управление на аварии на 16 юни се състоя регулярната годишна среща на дирекция „Безопасност и качество“ на атомната централа с общинските администрации в Козлодуй и Мизия. В разговорите взеха участие и ръководителите на Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението – АЕЦ Козлодуй“ и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Враца.

Целта на срещата бе да продължи добрата практика на тясно взаимодействие по въпросите на аварийната готовност на експертите от АЕЦ „Козлодуй“ с представителите на местните власти и ангажираните с темата структури на МВР.

Разгледано бе изпълнението на задачите, набелязани по време на предходната среща от 2025 г., и бяха планирани редица дейности, които да подпомогнат поддържането на добра координация между институциите и занапред. До края на годината, в съответствие с актуалните изисквания на националната нормативна уредба и международните стандарти, бе заложено провеждането на обучения на щабове за изпълнение на плана за защита при бедствия на двете общини, чиято територия попада в 30-километровата зона за неотложни защитни мерки на атомната централа. За същия период се предвижда и организирането на превърналите се в традиция обучения на ученици от региона по теми, свързани с осигуряване на личната безопасност в извънредни ситуации.

Във връзка с подготовката на предстоящи

съвместни учения предстои да бъде извършен преглед на наличното мобилно оборудване, стопанисвано от общинските структури, за да се повиши ефективността на аварийните екипи и да се съкрати нужното време за реакция.

Обсъдена бе и възможността за изграждане на полигон на територията на гр. Козлодуй, който да бъде използван за провеждане на обучения и ученически състезания „Млад спасител“ в модулите „Земетресение“, „Наводнение“, „Радиоактивно и химическо замърсяване“, „Пожарна безопасност“ и „Първа долекарска помощ“. Надпреварата ще стимулира младите хора да развият умения за правилна реакция в кризисни условия, ще надгради навиците им за взаимопомощ и работа в екип и ще допринесе за повишаване на културата на безопасност на подрастващите.

„ЕНЕРГИЕН ФОРУМ 2026“

От 23 до 26 юни в к.к. „Св.св. Константин и Елена“, гр. Варна, се проведе Международната научно-техническа конференция „Енергиен форум 2026“. Форумът, организиран от Научно-техническия съюз на енергетиците в България, предостави възможност за обмен на професионален опит и добри практики между представители на енергийни компании, държавни институции, научни среди и международни експерти. Сред тях бяха и представители на АЕЦ „Козлодуй“, която бе и съорганизатор на събитието.

Програмата обхваща теми като стратегически и структурни предизвикателства пред енергетиката, прогнозиране и оценка на риска, либерализация, маркетинг, строителство и модернизация на централи, ядрени електроцентрали, енергийно образование, запазване и разпространение на енергийните знания и др.

В секцията „Електроенергетика и ВЕИ“ атомните енергетици Ивайло Джантов – главен енергетик

„Електрооборудване“, и Янислав Петров – ръководител-група „Главна схема и системи за възбуждане“, представиха доклад, посветен на темата за осигуряване на надеждността на оборудването.

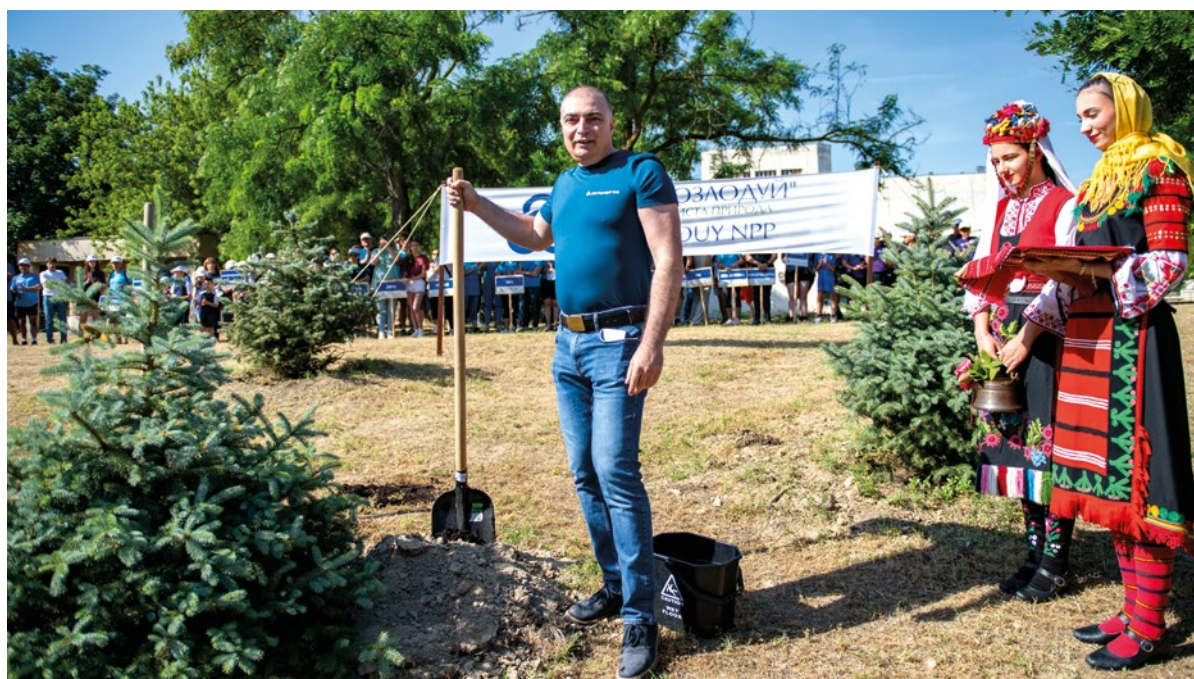
В рамките на събитието бяха организирани постерни сесии, представяне на презентации на фирми, както и кръгла маса „Намаляване на загубите на мощност и енергия в електроенергийните системи“. В дискусиата по тези значими въпроси се включиха различни заинтересовани страни – държавни власти, енергийни предприятия, учени, специалисти, енергетици и потребители.

31-вото издание на форума затвърди значението му за работещите в сферата на енергетиката с фокус върху актуалните тематики като енергийната сигурност, устойчивостта на електроенергийните системи, развитието на пазарите на електроенергия и интеграцията на нови технологии.

ЯДРЕНИТЕ ЕНЕРГЕТИЦИ ОТБЕЛЯЗАХА СВОЯ ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК

С гордост от постигнатото и с поглед към бъдещето на 20 юни 2026 г. ядрените енергетици от АЕЦ „Козлодуй“ отбелязаха тържествено Деня на енергетика. На този празник екипът на атомната централа чества професионализма, отговорността, приемствеността между поколенията и силата на сплотената общност, обединена около каузата за сигурна и чиста енергия. Денят на енергетика премина с емоционални срещи, усмивки и заслужено удовлетворение от добре свършената работа през изминалата година.

ПРИЗНАНИЕ ЗА ВИСОК ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРИНОС

Тържественият ден започна със засаждането на още едно дръвче в Алеята на енергетиците от отличения от Българската браншова камара на енергетиците „Енергетик на годината“. С високото звание в категория „Атомна енергетика“ тази година бе удостоен Пламен Ценов Петков, ръководител-сектор „Системи за управление и защита и радиационен контрол“, направление „Ремонт“,

дирекция „Производство“. Изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Иван Андреев отправи поздравления за отличната му работа и отбеляза: „Сигурен съм, че дръвчето, което той ще засади днес, ще расте, ще ни радва дълги години и заедно с останалите дървета в нашата Алея ще бъде символ на приемственост и устойчивост“.

Пламен Петков повече от две десетилетия работи всеотдайно в полза на безопасната и надеждна експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“. Той е в екипа на Дружеството от 2000 г., когато постъпва като инженер по ремонта в сектор „Системи за управление и защита“ (СУЗ) и бързо се утвърждава като специалист, на когото може да се разчита при най-отговорните дейности. След участие в първото мащабно модернизиране на системите за аварийна и предупредителна защита на 5 и 6 енергоблок става ръководител-група СУЗ, а от 2019 г. заема сегашната си позиция. Благодарение на отличната си теоретична подготовка, аналитичното мислене и безспорния лидерски капацитет в периода 2020 – 2026 г. е отговорник за подмяната на 100% от оборудването на системите за управление и защита и на значителна част от оборудването на системите за радиационен мониторинг, като всички проекти са завършени качествено и в срок, без отклонения от предварително определения график. С амбиция за постоянно усъвършенстване Пламен Петков и екипът му вече са готови да се справят с ново предизвикателство: модернизация на системата за вътрешнореакторен контрол във връзка с прехода към алтернативно ядрено гориво.

ПРАЗНИЧНИ ПРИВЕТСТВИЯ

Честването продължи в Ботев парк, където от празничната сцена изпълнителният директор на атомната централа отправи приветствие към присъстващите. Иван Андреев изрази признателност към хората, които денонощно осигуряват на България екологично чиста енергия: „С много знания, професионализъм и всеотдайност Вие допринасяте за икономическия просперитет на страната. Благодарение на Вас централата продължава да бъде основен стълб на българската енергетика и гарант за енергийната сигурност. За всичко това искам да Ви благодаря и да отбележа общия ни стремеж да бъдем още по-добри, по-подготвени, да се развиваме и да реализираме иновативни проекти“.

След това думата бе дадена на кмета на Община Козлодуй – Маринела Николова, която изрази признателност към енергетиците за високия професионализъм и подчерта значимата роля на АЕЦ „Козлодуй“ за развитието на общината, региона и България: „Вашият труд е пример за отговорност, компетентност и отдаденост. Благодарение на Вас Козлодуй е не само

енергийното сърце на България, но и символ на професионализъм и устойчиво развитие“.

Приветствие отправи и областният управител на Враца Росен Михайлов. Той благодари на всички енергетици, които осигуряват енергията, необходима за обществото и за развитието на един от най-значимите сектори на българската икономика, и подчерта: „В свят, изправен пред изпитания, несигурност и предизвикателства, Вашата работа има особено значение. Тя е доказателство, че ядрената енергия може и трябва да служи на мира, развитието и благоденствието на хората“.

Александър Михайлов – изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД, също се присъедини към поздравленията. Той акцентира на перспективите, които дава разработването и последващата реализация на два нови ядрени блока: „Тази инициатива ще подsigури сигурна енергия за десетилетия напред, която нашите деца и внуци ще ползват. Вярвам, че с Вашата подкрепа и общи усилия ще продължим традициите на страната ни в областта на ядрената енергетика“.

НАЙ-ДОБРИТЕ ЗА 2026 ГОДИНА

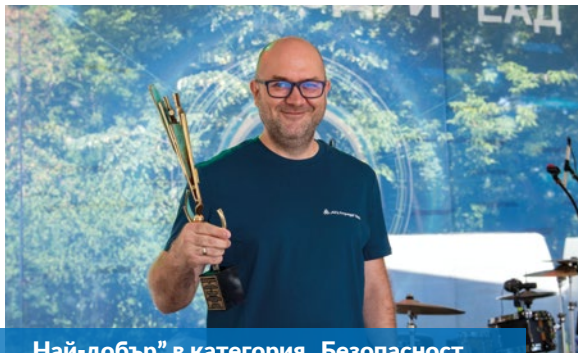
Очаквана част от програмата бе официалната церемония по връчване на индивидуалните призове „Най-добър“ в отделни категории, както и специалното колективно отличие „Безопасността преди всичко“. Тези награди носят изключителна стойност, тъй като номинациите се издигат от колегите в Дружеството като израз на дълбоко уважение и висока оценка.

При определянето на носителите на почетните статуетки ключови критерии са постигнати отлични резултати в работата, внедряване на ефективни и нестандартни подходи за решаване на задачи, водещи до усъвършенстване на дейностите, и изявени професионални и личностни качества, демонстрирани в трудовия процес.

Енергетик на годината

Енергетикът на годината **Пламен Петков** получи наградата си от Иван Андреев.

„Най-добър“ в категория „Безопасност, сигурност, качество“

Динчо Стефанов, ръководител-сектор „Анализ на събитията и човешки фактор“, отдел „Експлоатационен опит“, дирекция „Безопасност и качество“

„Най-добър“ в категория „Реакторно оборудване“

Иван Терчев, ръководител-група „Въртящи механизми“, цех „Оборудване I контур“, направление „Ремонт“, дирекция „Производство“

„Най-добър“ в категория „Турбинно оборудване“

Иво Методиев, ръководител-група „Технологично обезпечаване и контрол“, сектор „Експлоатация на турбинно оборудване“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“

„Най-добър“ в категория „Електрооборудване“

Любомир Шехтов, ръководител-група „Електрооборудване“, сектор „Експлоатация на електрооборудване“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“

„Най-добър“ в категория „Системи за контрол и управление“

Даниел Червенски, технолог, сектор „Системи за управление и защита и радиационен контрол“, цех „Системи за контрол и управление“, направление „Ремонт“, дирекция „Производство“

„Най-добър физик“

Теодора Николова, главен експерт „Реакторно-физични характеристики“, сектор „Реакторно-физични разчети“, отдел „Ядрено гориво“, направление „Експлоатация“, дирекция „Производство“

„Най-добър оператор на реактор“

Приза заслужи **Владимир Монеv**, инженер старши по управление на реактора, „Оперативно звено“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“.

„Най-добър химик“

Мария Марева, ръководител „Експресна радиохимична лаборатория“, сектор „Физико-химичен контрол“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“

„Най-добър“ в категория „Инженерна и техническа поддръжка“

Данаил Георгиев, ръководител-група „Лицензионна документация“, сектор „Поддържане на проекта“, направление „Инженерно осигуряване“, ЕП – 2, дирекция „Производство“

„Най-добър“ в категория „Икономика и финанси“

Велислава Георгиева, ръководител-управление „Финансови и материални ресурси“, дирекция „Икономика и финанси“

„Най-добър метролог“

По повод 50-годишнината на отдел „Метрологично осигуряване“ през 2026 г. бе връчена награда и в категория „Най-добър метролог“ – **Нина Иванова**, експерт – метролог, лаборатория „Механични и физикохимични измервания“

Колективна награда „Безопасността преди всичко“ – управление „Планиране и продажби“

Наградата, учредена на името на дългогодишния директор на дирекция „Безопасност и качество“ Митко Янков, бе връчена за осми път. С работата си удостоените с приза – екипът на управление „Планиране и продажби“ с ръководител Вилиян Грозданов, успешно доказват, че културата на

безопасност е водеща обща ценност и извън производствените звена на атомната централа. Отличията „Най-добър“ бяха връчени на победителите от заместник изпълнителния директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД Славян Лачев.

В благодарствените изказвания на наградените се открие посланието, че постиженията им не са индивидуални, а са в резултат на професионализма и обединените усилия на всички техни колеги.

ОЩЕ ЗАСЛУЖЕНИ ОТЛИЧИЯ

Звание „Жена енергия“

Сдружение „Жените в ядрената индустрия – България“ (WiN – България) присъди две отличия, които подчертават значимата роля на дамите в сектора. Наградите бяха връчени от председателя на организацията Албена Белянова – главен експерт „Иновации в ядрената енергетика“ в дирекция „Управление на проекти“. Званието „Жена енергия“ заслужи **Венета Вълчева** – главен експерт „Качество“ в дирекция „Безопасност и качество“. Призът „Жена професионалист“ бе присъден на **Хенриета Георгиева** – експерт „Управление и

Специално признание от Българското ядрено дружество

контрол на задачите“ в управление „Експлоатация“. Специално признание от Българското ядрено дружество (БЯД) получи **Красен Рашков** – главен експерт „Анализ и оценки на безопасността“ в управление „Безопасност“ на АЕЦ „Козлодуй“, който бе удостоен с почетен плакет. Председателят на БЯД Младен Митев изрази дълбока признателност и убеденост, че забележителната експертиза и енергия на Красен Рашков ще продължат да вдъхновяват ядрената общност и да издигат стандартите за безопасност на нови върхове.

КОНЦЕРТНА ПРОГРАМА

След официалната част вниманието на публиката се насочи към богатия и разнообразен музикален афиш. Ботев парк се оживи от изпълненията на талантиливите артисти от Дома на енергетика – вокална група „Робинзон“, солистите на групата Василена Гаврилова и Виктория Валентинова, детска йога школа „Лотос“, балет „Аура“, детски танцов състав „Изворче“ и танцов състав „Атомик“,

които вдъхнаха много динамика и празничен ритъм на тържествения ден.

Кулминацията бе участието на Владимир Ампов – Графа и Димитър Туджаров – Шкумбата, а Деси Слава и танцьорите от танцов ансамбъл „Тракия“ докоснаха сърцата на всички присъстващи с неповторимото богатство на българския фолклор.

ПРАЗНИКЪТ ПРЕЗ ДЕТСКИТЕ ОЧИ

Специална програма бе организирана за най-малките гости на празника, които се потопиха в свят на игри и приключения. Скачане на въже, игри с фризби, обръчи, велкро топчета, рингове, дартс, стрелба с прашки по забавни чашки, рисуване с

тебешири и федербал осигуриха движение и смях за всички, решили да се включат. Въображението намери своя цветен израз в кът „Боички за ръчички“, а чудесно настроение в слънчевия ден донесоха игрите с водни пистолети и сапунени мехурчета.

Възможността за плаване с парахода „Радецки“ привлече мнозина, които избраха да се насладят на панорамата на Дунав.

СТУДЕНТСКИ ПРАКТИКИ В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

От 18 до 20 май в атомната централа на производствена практика бяха **студенти от Националния военен университет „Васил Левски“**, гр. Велико Търново – бакалаври и магистри от специалностите „Защита от опасни вещества и лъчения“ и „Защита на населението и инфраструктурата“.

В Учебно-тренировъчния център те се запознаха с основните съоръжения по I и II контур на блокове ВВЕР-1000, безопасното съхранение и употреба на химични вещества и смеси в централата, както и с дейността на експертите от отдел „Реакторно-физични технологии“. Как се управлява енергоблок с реактор ВВЕР-1000 студентите видяха при посещението си на Пълномащабния симулатор за

блокове с такъв тип реактори, който е точно копие на командната зала на 6 енергоблок и се използва за специализирано обучение на ядрените оператори. Бъдещите бакалаври и магистри наблюдаваха на място работата в отдел „Радиоекологичен мониторинг“, лаборатория „Спектрометрично измерване на човека – 3“ и цех „Брегова помпена станция“, а в Дублиращия център за управление на аварии в град Козлодуй те разшириха познанията си в сферата на аварийното планиране.

Други петнадесет **студенти от бакалавърската специалност „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ към Технически университет – София**, проведоха производствена практика в реална работна среда от 22 до 26 юни 2026 г. Програмата осигури възможност на студентите да разгледат машинната зала и блочния щит за управление на 5 енергоблок, както и да се запознаят със системите и съоръженията в Хранилището за отработено ядрено гориво, Откритата разпределителна уредба, Бреговата помпена станция и ВЕЦ „Козлодуй“.

За младежите беше организирана лекция, посветена на основните задачи на аварийния персонал и схемата за взаимодействие със структурите на изпълнителната власт. В Учебно-тренировъчния център те научиха повече за функциите на Пълномащабния симулатор. Практиката завърши с представяне на отговорностите на отдел „Радиоекологичен мониторинг“ и секторите „Спектрометрично измерване на човека“ и „Термолуминесцентна дозиметрия“.

СВЕТОВЕН ДЕН НА ОКОЛНАТА СРЕДА

На 5 юни екипът на АЕЦ „Козлодуй“ отбелязва Световния ден на околната среда с превърналата се в традиция инициатива по залесяване. В Алеята на екологията, разположена между Дома на енергетика и Спортно-оздравителния комплекс в град Козлодуй, бяха засадени пет амброви дървета, които ще допринесат за обогатяването на зелените площи в района.

Присъстващите бяха приветствани от Валентин Илиев – ръководител-управление „Безопасност“ в атомната централа. Той подчерта, че тазгодишното мото на Световния ден на околната среда – „Действие за климата“, насочва вниманието към значението на конкретните мерки за опазване на природата.

ПРОЛЕТНА КАМПАНИЯ ЗА ПОЧИСТВАНЕ

По повод Световния ден на околната среда енергетици от атомната централа се включиха в традиционната инициатива „Да изчистим Козлодуй заедно“, организирана от Община Козлодуй. С доброволния труд на работещи в Дружеството бяха почистени и облагородени терени и зелени площи в района на Общежития 1, 2 и 4, пансион „Фортуна“, както и в зоната до голям търговски обект и Професионалната гимназия по ядрена енергетика „Игор Курчатов“.

ЗАЕДНО ЗА ПО-ЧИСТ ДУНАВ

Служители на АЕЦ „Козлодуй“, членове на техните семейства и млади екоактивисти взеха участие в серия инициативи, посветени на Международния ден на река Дунав. Съвместното честване, проведено в партньорство с националния координатор на събитието Басейнова дирекция „Дунавски район“, бе в духа на мотото на празника за 2026 г. – „Обединени от Дунав“.

В програмата бе включена традиционната акция по почистване на участък в района на Брегова помпена станция (БПС), която се проведе на 25 юни. Работещи в сектор „Експлоатация“, цех БПС, събраха отпадъци от повърхността на водата с помощта на специализирано оборудване за отстраняване на водорасли, клони и други плаващи предмети.

На 29 юни инициаторите от отдел „Управление на

околната среда“ посрещнаха гости от Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца, Регионална лаборатория – Враца към Изпълнителната агенция по околна среда. Поздрав към присъстващите отправиха Елена Петрова – ръководител-управление „Качество“, и Валентин Илиев – ръководител-управление „Безопасност“. Те подчертаха, че опазването на околната среда е приоритет за атомната централа, и изразиха надежда подобни инициативи да продължат, за да се съхранят природните ресурси за следващите поколения.

Участниците наблюдаваха сиви, бели и гривести чапли, розов пеликан, блестящ ибис, лопатарки и корморани, обитаващи защитената зона „Острови Козлодуй“ от екологичната мрежа Натура 2000.

НОВ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЯДРЕНА ИНДУСТРИЯ – ПЪТ КЪМ УСТОЙЧИВИ ИНВЕСТИЦИИ И СИГУРНА ЕНЕРГИЯ ДО 2050 Г.

През пролетта на 2026 г. европейският ядрен сектор, обединен в индустриалната асоциация Нюклиър Юрп, публикува своя нов стратегически документ – „План за действие: разгръщане на силата на ядрената енергия“. Стратегията очертава конкретни стъпки за стимулиране на инвестициите и утвърждава атомното производство като равнопоставен елемент в прехода на Европа към климатична неутралност до 2050 г. Планът е представен в момент, в който Европейският съюз (ЕС) е изправен пред три основни предизвикателства – ускорена декарбонизация, диверсификация на доставките и гарантиране на достъпна енергия за бизнеса и домакинствата. Той предлага конкретна рамка за превръщане на политическите намерения на Брюксел в реални капиталовложения, нови базови мощности и устойчива промишлена екосистема. Нарастващият политически консенсус, отразен и в последната Индикативна ядрена програма (PINC) на Европейската комисия, ясно позиционира атомната енергия като неотменима съставна част на декарбонизирана Европа.

АТОМНИЯТ СЕКТОР НА ЕС В ЧИСЛА

Със 100 реактора и 98 GW инсталирана мощност европейската ядрена енергетика осигурява 24% от цялото електропроизводство в ЕС и една трета от нисковъглеродния микс, с което изпреварва всеки друг самостоятелен енергоизточник. Секторът поддържа около 900 000 работни места и генерира над 250 млрд. евро икономическа стойност на годишна база. На фона на геополитическите сътресения, ценовата волатилност на енергийните пазари и системни рискове като висока зависимост на Евросъюза от внос на енергоносители и нарастващо потребление

в резултат от индустриалната дигитализация, декарбонизацията и навлизането на нови технологии, дебатът вече не се ограничава само до замяната на изкопаемите горива. Фокусът е върху изграждането на устойчив интегриран модел, който да укрепи суверенитета и конкурентоспособността на европейската икономика. Именно тук ядрената енергия се очертава като критично важен инструмент, осигуряващ предвидима базова мощност, необходима за тежката индустрия, дигиталната икономика и бъдещото производство на водород.

ТРИ СЦЕНАРИЯ ЗА РАЗВИТИЕ ДО 2050 Г.

Планът на Нюклиър Юрп очертава три алтернативни варианта за инсталирана мощност в ЕС до 2050 г., които се различават съществено по своите икономически и геополитически ефекти. Базовият сценарий от 100 GW очертава най-консервативната траектория – основно удължаване на живота на съществуващите реактори без значително ново строителство.

Реализирането на целевия модел от 150 GW – официалната амбиция на Ядрения альянс на държавите членки, ще доведе до намаляване на газовия внос на ЕС с около 180 млрд. м³ между 2031 г. и 2050 г., осигуряване на заетост на 1,48 млн. души и генериране на около 330 млрд. евро годишен икономически ефект. Амбициозният сценарий от 200 GW би отишъл

още по-далеч: спестен газов внос от 220 млрд. м³,
замяна на над 60% от очаквания внос на чист
водород и икономически ефект от 383 млрд. евро

годишно, но изисква не само политическа воля, а и
изградена надеждна верига на доставки и стабилна
регулаторна среда.

СЦЕНАРИИ ЗА ЯДРЕН КАПАЦИТЕТ В ЕС ДО 2050 Г.	> 200 GW Амбициозен сценарий	150 GW Целеви сценарий	100 GW Консервативен сценарий	Работни места	~900 000	1,48 млн.	1,67 млн.
				Икономически ефект годишно	>€250 млрд.	€330 млрд.	€383 млрд.
				Снижаване на потреблението на газ	—	-180 млрд. м ³	-220 млрд. м ³
				Намален внос на чист водород	—	>33%	>60%
				Спестени емисии CO ₂ годишно	~250 млн. т	~430 млн. т	~500 млн. т

ПЕТ КЛЮЧОВИ СТЪЛБА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОРА ЯДРЕНА ЕНЕРГИЯ

• Сигурност • Декарбонизация • Растеж

ДЪЛГОСРОЧНА ВИЗИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НУЛЕВИ НЕТНИ ЕМИСИИ

Дългосрочната технологично неутрална рамка в подкрепа на ядрената енергия ще доведе до значителни икономии на общите разходи за енергийната система, снижаване на емисиите CO₂, спад в потреблението на газ и на зависимостта от внос на водород.

СПРАВЕДЛИВА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Ясните механизми за достъп до публични гаранции и публично кредитиране ще подкрепят нови инвестиции в атомни проекти. Справедливата рамка за финансиране ще подпомогне целта за постигане на повече ядрена енергия, доставена навреме и в рамките на бюджета.

ОПТИМИЗАЦИЯ НА РЕГУЛАЦИИТЕ И УСКОРЕНО ЛИЦЕНЗИРАНЕ

Оптимизирането и хармонизирането на процесите по лицензиране чрез поетапно издаване на разрешения и по-тясно сътрудничество между националните регулатори ще доведе до по-бързо внедряване на нови мощности, подобно на 70-те и 80-те години на миналия век.

ИНВЕСТИЦИИ В ЦЕЛИЯ ГОРИВЕН ЦИКЪЛ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА СИГУРНОСТТА НА ДОСТАВКИТЕ

Европейският ядрен сектор се стреми да намали зависимостта си от внос и да засили сигурността на доставките чрез инвестиции в рамките на Съюза. Развитието на дейностите по преработка и рециклиране и прилагането на практиките на кръговата икономика ще намали нуждата от нови материали.

ПОЛИТИЧЕСКА РАМКА, ПОДДЪРЖАЩА ВЕРИГА ЗА ДОСТАВКИ, БАЗИРАНА В ЕВРОПА

Силна верига за доставки, разположена в Европа, ще доведе до осигуряване на необходимите компоненти и ускоряване на ядрените проекти. Значителни ползи за европейската икономика ще има и по отношение на създаването на работни места и икономическия растеж.

БЪЛГАРСКИЯТ КОНТЕКСТ

България е сред държавите в Европейския съюз с най-висок дял на ядрената енергия в националното електропроизводство. АЕЦ „Козлодуй“ осигурява над една трета от електричеството, генерирано у нас, и играе ключова роля както за националната, така и за регионалната енергийна сигурност. Новият план за действие отваря конкретни

възможности за страната: включването на ядрената енергетика в Кохезионния фонд би позволило за първи път България да насочва европейски средства към ядрени проекти, а хармонизираното лицензиране е съществена предпоставка за по-бързо реализиране на бъдещи мощности.

Източник: Nuclear Europe, 2026. Unleashing the power of nuclear: A plan for action

РЕКОРДЕН БРОЙ ПОСЕТИТЕЛИ СЕ ЗАПОЗНАХА С ДЕЙНОСТТА НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” ПРЕЗ МАЙ И ЮНИ

Технически университет – София, специалност „Интелигентни системи и изкуствен интелект”, Факултет по индустриални технологии

СУ „Св. Климент Охридски”, Геолого-географски факултет

79 СУ „Индира Ганди”, София

Университет за национално и световно стопанство – София

Рекорден брой – над 850 души от различни населени места в страната: София, Пловдив, Стара Загора, Благоевград, Тетевен, Козлодуй и много други, посетиха атомната електроцентрала през месеците май и юни. Сред гостите бяха ученици, студенти, преподаватели, представители на професионални и браншови организации, служители на компании и граждани, които проявяват интерес към ядрената енергетика.

В Информационния център на Дружеството те се запознаха с историята, развитието и значението на най-голямото електропроизводствено предприятие в страната, както и с високите стандарти за безопасност, прилагани в ежедневната дейност на централата. Експерти, работещи в АЕЦ „Козлодуй”, представиха подробна информация за спецификите в оборудването на атомните енергоблокове, радиоокологичния мониторинг на околната среда, процеса на подготовка на ядрените оператори, както и инициативите на Дружеството в подкрепа на бъдещите професионалисти с цел

ранно кариерно ориентиране.

Всички посещения се осъществиха по предварително разработени индивидуални програми, съобразени с интересите на всяка група. В рамките на визитите гостите посетиха различни обекти на площадката на АЕЦ „Козлодуй”, сред които Пълномащабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000 и демонстрационна зала в Учебно-тренировъчния център, командната и машинната зала на Брегова помпена станция, дублиращия Център за управление на аварии, съоръженията за химическа водоочистка. По този начин те получиха реална представа за процесите, свързани с производството на електроенергия, подготовката на персонала и поддържането на високо ниво на безопасност.

В края на всяко посещение желаещите пълнолетни гости участваха в традиционна анкета, отчитаща нагласите им за АЕЦ „Козлодуй” и ядрената енергетика.

НПГГСД „Сава Младенов”, гр. Тетевен

ДГ „Мир”, гр. Козлодуй

88 СУ „Димитър Попниколов”, гр. София

Участници в похода „По пътя на Ботевата чета”, гр. Благоевград

СУ „Св.св. Кирил и Методий”, гр. Козлодуй

Университет по хранителни технологии, гр. Пловдив

Регионален съюз на миньори и енергетици, гр. Стара Загора

Гл. ас. д-р Владислав Живков, археолог от Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките, беше гост-лектор на среща, организирана от клуб „История“ на 11 май в Дома на енергетика.

Деца, младежи и възрастни провериха знанията си по български език в поредното издание на правописния маратон „Бъди грамотен“ на 23 май пред Дома на енергетика.

Поредица отличия заслужи певците от вокална група „Робинзон“ с ръководител Цветелина Чипева в Националния фестивал за популярна песен „Гласът на реката“, който се проведе в Козлодуй на 16 май.

Постиженията на творческите формации и школи към Дома на енергетика бяха отличени от Община Козлодуй по повод 24 май – Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност.

За шеста поредна година събитието „Класика за бебози“ събра на 20 май малки и големи почитатели на музиката в уютната атмосфера на Кафе-театъра в Дома на енергетика.

С годишна изложба, открита на 26 май в културния център към АЕЦ „Козлодуй“, завърши творческият сезон 2025/2026 на Студиото по изобразително изкуство с ръководител Мирослава Каменовска.

Тази година в Деня на град Козлодуй – 30 май, Здравка Николаева – преподавател по пиано в Дома на енергетика от неговото създаване преди 41 години до днес, получи званието „Почетен гражданин“.

Белослава Димитрова от вокална група „Робинзон“ с преподавател Цветелина Чипева бе удостоена с приз „Изгряваща звезда“ в Международния певчески конкурс „Radiant ray of music 2026“, който се проведе в Молдова от 25 до 27 юни.

На 2 юни на официална церемония бяха наградени победителите в конкурса за рисунка „АЕЦ – енергия за чиста природа“ и бе открита експозиция с отличените творби на младите художници. В категорията „Традиционна рисунка“ се включиха 90 автори, а за дигиталния формат на конкурса бяха получени творби на 15 участници. Всички те пресъздадоха в картините си своето виждане за екологичната роля на АЕЦ „Козлодуй“.

На 16 май в спортна зала „Христо Ботев“ в град Козлодуй се състоя турнир по вдигане от лег. Представители на секцията по силов трибой към АЕЦ „Козлодуй“ записаха призови класирания – Андриян Христов и Георги Георгиев станаха първи в своите категории, а Валентин Валентинов зае трето място.

Отличните резултати от Международния арт фестивал „Игрите на Аполон“ (22 – 26 май, Солун, Гърция) донесоха радост на талантите от класа по пиано към Дома на енергетика с преподавател Здравка Николаева и хор „Viva“ с диригент Ирина Церковска и пианист Здравка Николаева, които се включиха в проявата онлайн.

Лекоатлетите от АЕЦ „Козлодуй“ – Ивайла Даткова, Надя Пагелска и Веселина Михайлова, взеха участие в 11-ото издание на Маратон Варна 2026 г. на 17 май, като демонстрираха отлична физическа подготовка по трасе, сертифицирано от Световната атлетическа асоциация.

Със 171 точки спортистите от АЕЦ „Козлодуй“ безапелационно спечелиха първото място в крайното класиране на 22-ия Международен работнически спортен фестивал. Събитието се проведе в курортния комплекс „Албена“ от 17 до 21 юни 2026 г. и събра над 1200 души, които се надпреварваха в 17 дисциплини.

На 18 юни последователите на йога от Козлодуй проведоха съвместна практика в една от залите на Дома на енергетика. Занятието бе с трима лицензирани водещи, а символичен домакин бе секцията към атомната централа.

13 служители на АЕЦ „Козлодуй“ се включиха в Националния туристически поход „Козлодуй – Околчица“, посветен на подвига на Христо Ботев и неговата чета. Родолубивата инициатива се проведе за 78-и пореден път и събра над 1900 участници от цялата страна.

Служителят на атомната електроцентрала Даниел Рошков завоюва на 14 юни 2026 г. престижната титла „Световен шампион“ по бодибилдинг и фитнес в категория мъже до 170 см. Домакин на първенството бе унгарската столица Будапеща, а в надпреварата се включиха състезатели от десетки държави.

На 26 и 27 юни в град Козлодуй се състоя турнирът по морски многобой „Ботева купа“, организиран с традиционната подкрепа на АЕЦ „Козлодуй“. В отборното класиране козлодуйските спортисти заеха първо място при жените и второ при мъжете.

Секция „Тенис на корт“ към АЕЦ „Козлодуй“ организира традиционния турнир за двойки на 30 и 31 май. Христо Трифонов и Веско Буров завършиха първи при мъжете, а Миролуб Маринов и Цветан Петров трети при ветераните. Месец по-късно Христо Трифонов зае второ място на сингъл мъже в Masters турнира във Велико Търново.

При използване на материали
от изданието позоваването на
„ПЪРВА АТОМНА” е задължително!
Броят е приключен на 10.07.2026 г.

Адрес на редакцията:
Информационен център, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД
Козлодуй 3321, e-mail: info@npp.bg
www.kznpp.org

www.kznpp.org

[facebook/Kozloduy NPP](https://facebook.com/KozloduyNPP)